

Paradentopathie, Osteoporose en het gebruik van melk

door *Emil Flaumenhaft*

Het is een verblijdend verschijnsel, dat onderzoekers met grote ervaring, als de internisten *Groen* en *Reidel* en de tandarts *Duyvensz*, elkaar gevonden hebben om gezamenlijk naar de oplossing van het raadsel parodontose te zoeken. Hun publicatie in het Octobernummer van dit tijdschrift: „Paradentopathie („diffuse alveolairatrofie”) en (pre)seniele osteoporose van de wervelkolom” heeft de bijzondere verdienste, dat de beredenering van de gevonden symptomen met een aanwijzing voor de therapie besloten wordt.

Dit is een werkwijze naar het hart van de practicus. Een gewone tandarts, die tussen vele andere gevallen een parodontosepatiënt in zijn stoel krijgt, is dankbaar als men hem zonder omhaal zegt, waarop hij moet letten en wat hij moet doen. Daarin zijn de schrijvers zeer goed geslaagd.

Groen c.s. zien in de parodontose geen zelfstandig ziektebeeld, maar een manifestatie, resp. een onderdeel van een algemene (pre)seniele osteoporose. Als de belangrijkste oorzaak wijzen zij een jarenlang tekort aan kalk in de voeding aan, voornamelijk door een te gering gebruik van melk.

Aan een te gering gebruik van melk kunnen deze ziekten m.i. niet worden toegeschreven. Het grootste deel van de Nederlandse bodem staat immers ten dienste van de melkproductie, want 55 % van de Nederlandse cultuurgrond dient als voeding voor het melkvee. Melk is dus indirect het voornaamste voortbrengsel van de Nederlandse landbouw en het verbruik van consumptiemelk is in ons land opvallend hoog en steeds stijgende.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek liet bij de Staatsdrukkerij te 's-Gravenhage een boek verschijnen: „Statistische gegevens over de Nederlandse melk- en zuivelproductie 1933—1948”. In dit werk vinden wij, dat het verbruik van consumptiemelk in ons land, in kilogrammen per hoofd per jaar, in de jaren 1933 t.m. 1940 constant 144 was. In de oorlogsjaren 1943 en 1944 daalde het verbruik natuurlijk en wel tot 111 kg., maar in 1947 bedroeg het reeds 189 kg. en in 1948 zelfs 200 kg. In de *Yearbook of Food and Agricultural Statistics* vinden wij de gegevens omtrent de consumptie van melk

in verschillende landen. Volgens het gebruik in 1947 in kg. per hoofd heb ik onderstaande tabel kunnen samenstellen:

1. Canada	217	7. Australië	124
2. Zwitserland	210	9. België	94
3. Denemarken	198	10. Oostenrijk	90
4. Nederland	189	11. Frankrijk	73
5. Verenigde Staten	189	12. Spanje	61
6. Engeland	135	13. Duitsland	58
7. Nieuw Zeeland	133	14. Italië	33

De verschillen in het gebruik van melk zijn wel enorm. In Nederland wordt twee maal zoveel melk gedronken als in het naburige België en zelfs zes maal zoveel als in Italië.

Melk en melkproducten zijn de belangrijkste bron van kalk in onze voeding. In milligrammen Ca per 100 gr. bevatten:

Melk (volle, gestand., tapte)	120
Karnemelk	110
Kaas, volvet, oud	600
Kaas, 40 ⁺	750
Peulvruchten	80

Het opnemen van 500—600 mg. calcium per 24 uur is voldoende voor het bewaren van het kalkevenwicht en deze hoeveelheid kan reeds uit een halve liter melk worden geput. Wie bovendien dagelijks kaas, peulvruchten of bladgroenten eet, kan met nog minder melk volstaan.

Hoe komt men in Nederland zo vaak aan een kalkdeficit? Hoe komen onze talrijke patiënten met parodontose aan de kalkarmoede? Waarom komt parodontose in België en in Italië niet opvallend vaker voor dan in Nederland? Een antwoord op deze vragen ontbreekt aan de redenering van Groen c.s. en hun op die redenering gebaseerde therapie kan niet aanvaardbaar zijn.

Het is mogelijk de lotgevallen van de opbouwstoffen van het skelet, calcium en phosphorus, van de opname als voedsel tot de vastlegging in het skelet of tot de uitscheiding bij de stofwisseling te volgen. Men zou radio-actieve isotopen van deze elementen aan het voedsel kunnen toevoegen en met een „Geiger-Müller-teller” hun weg in het lichaam nagaan. Eén millioenste deel van een milligram is hiermede aan te tonen.

De radio-actieve isotopen worden door atoomsplitsing in een cyclotron vervaardigd. Nederland bezit sinds kort een cyclotron in het Instituut voor Kernfysisch Onderzoek te Amsterdam en radio-actieve isotopen zijn daar beschikbaar.

De samenwerking van medicus en tandarts moet in deze richting worden voortgezet. Er zal dan blijken of het calcium uit de melk, of uit een kalkpraeparaat, dat Groen c.s. als therapie willen toepassen, inderdaad de afbraak van de processus alveolaris doet ophouden.

Wassenaarseweg 17, 's-Gravenhage.